Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 202. Marţi în 12 (24) Septembre.

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an pentru străinătate 37 frci., — Numeri singuratici 5 cr. — Taxa de inserţiuni: 1 cm.☐ 1 cr., plus 30 cr. timbru. Toate abonamentele şi taxele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara cetate strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41. Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad Nr. 4.

La Cluşiu.

Timişoara, 24 Septembre.

Dumineca trecută Maiestatea Sa Monarchul a cercetat Clusiul. Cause militare l'au chiămat, ca în totdeauna, dar' cu toate acestea politica încă s'a folosit din greu de înalta sa presenţă. Momentul politic a culminat în primirea deputaţiunilor, şi mai ales în respunsurile ce le-a dat.

Dăm mai la vale un raport detaiat din care se poate cum vedè au fost primite deputaţiunile, şi cum au fost rĕspunsurile date la salutările omagiale, ce s'au adus Monarchului.

Mai de aproape ne interesează cuvêntările celor doi Metropoliţi români, şi rĕspunsurile ce li s'au dat. Cetindu-le cu atenţiune trebue sĕ mărturisim, că mai ales rĕspunsurile date de M. Sa ne surprind neplăcut.

În situaţia actuală noi aşteptam alte rĕspunsuri. Majestatea Sa a vorbit în Cluşiu, în acel Cluşiu, care nu e nici de cum »capitala« părţilor ardelene, cum l'a inaugurat Metropolitul Miron Romanul, dar' e locul *capital* al suferinţelor, ce a trebuit sĕ îndurăm şi al nedreptăţilor ce ni-s'au făcut. Majestatea Sa a vorbit în acel Cluşiu, pre care noi într'un moment amar l'am numit Golgota românilor; în acel Cluşiu, care pe atâţi bărbaţi ai poporului nostru i-a dat temniţelor, de unde numai graţia Majestăţei Sale i-a liberat după o lungă suferinţă de 13 luni de ḑile.

Graţiarea aceasta, ori-cât de amară, a fost primită de întreg poporul nostru cu o uimitoare însufleţire, ca un semn deosebit al îngrijirei părinteşti a Majestăţei Sale. Eliberaţii au mulţămit în forma cea mai constituţională, şi au arĕtat, că nu vreau sĕ lupte, pre cum nici în trecut n'au luptat de cât întrĕ marginile legei. De altă parte Majestatea Sa trebue sĕ ştie, căci o ştie toată lumea, că bărbaţii aceia respinşi de la treptele *tronului* au ajuns în temniţele *statului* . . .

Eată de ce am fi aşteptat măcar un cuvênt, măcar o alusiune mângăietoare pentru aceşti bărbaţi şi pentru acest popor, care s'a identificat pe deplin cu ei.

Dar' ne-am înşelat în aşteptarea noastră. Maiestatea Sa, departe de a ne spune o singură vorbă bună positivă, reaminteşte timpul de acum 8 ani, şi repeţeşte confirmând cele ḑise atunci, ca şi când într'aceea nu s'ar fi întêmplat nimic deosebit.

Metropoliţii nostri, ca în totdeauna au vorbit în superlativul umilinţei şi omagiului, reamintind tradiţionala fidelitate a poporului nostru. Ei au făcut chiar alusiuni destul de clare la situaţiunea grea a bisericei şi a poporului român. Alusiunile însĕ n'au fost luate în considerare. În loc sĕ le fi folosit de ocasiune, Majestatea Sa le-a trecut cu vederea şi faţă de Metropoliţii nostri s'a folosit de fraseologie condiţionată, şi de un ton rece, imperios, cum faţă de nici altă deputaţiune.

Ştim, că rĕspunsurile acelea cum şi de cine sunt făcute. De aceea amarul ce ele ne provoacă îl aruncăm asupra miniştrilor, *tot* însĕ nu'l putem aruncă asupra lor.

*

Primirea deputaţiunilor.

Prima deputaţiune a fost clerul catolic în frunte cu episcopul *Lönhardt*, care în salutul sĕu se provoacă cu mândrie la *autonomia bisericească*. În rĕspuns Majestatea Sa accentuează patriotismul, de la care aşteaptă conlucrare la nisuinţele sale spre binele *bisericei* şi al *statului*. (Alusiune la politica bisericească.)

În al doilea loc a venit deputaţiunea clerului *român* gr. catolic.

Clerul gr. cat. în frunte cu metropolitul Victor Mihályi astfeliu a salutat pe Majestatea Sa:

Majestatea Voastră, Împĕrate şi Rege Apostolic!
Prea îndurate Doamne!

Prelaţii provinciei gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş dinpreună cu deputaţiunile clerului dieceselor sufragane, cu cel mai profund omagiu de supuşi salută pe Majestatea Voastră cu ocasiunea preaînaltei cercetări, cu cari V'aţi îndurat a onorá cetatea liberă regească, Clusiul.

Cu bucurie ne apropiem şi acum de tronul regesc al Majestăţii Voastre, ca şi cu această ocasiune sĕ depunem înaintea lui tributul tradiţionalei noastre fidelităţi. Încrederea neînfrântă ce o avem în bunăvoinţa Majestăţii Voastre apostolică-regească ne încuragiază la împlinirea cu pacinţă a ponderoasei noastre chiămări bisericeşti, şi ne îndeamnă la zel nestins întru nisuinţele noastre îndreptate spre înflorirea bisericilor încredinţate grijei noastre.

Biserica noastră serveşte patriei cu instituţiuni dovedite de salutare; desvoltarea acelora toti deauna a aflat scut în puterea Majestăţii Voastre; clerul şi credincioşii chiar şi în cele mai grele împregiurări în graţia Voastră îşi caută mângăierea; în scopurile prea înalte ale Majestăţii Voastre recunosc o direcţiune sănĕtoasă şi în bunavoinţă părintească el află şi aḑi desdaunare sigură.

Ne rugăm deci, ca Majestatea Voastră sĕ învrednicească cu graţia sa prea înaltă şi mai departe pe cler şi credincioşii nostri, ear' noi şi de aici înainte vom rĕmânè datori cu mulţămită şi nu vom întrelăsă a rugă neîncetat pe a tot puternicul Dumneḑeu, ca sĕ Vĕ ţină întreg, sănĕtos întru ḑile 'ndelungate dinpreună cu Majestatea Sa regina spre mărirea imperiului Majestăţii Voastre, spre întărirea lui, spre fericirea popoarelor şi spre folosul tuturora.

Rĕspunsul monarchului a fost:

Cu bucurie primesc pe representanţii clerului greco-catolic al părţilor ardelene şi manifestarea simţemintelor lor de fidelitate.

Dvoastră cunoaşteţi neclintita Mea bunăvoinţă faţă de biserica Dvoastre, despre care bunavoinţă şi de astadată vĕ asigur cu dorinţa, că steaua conducĕtoare a activităţei Dvoastră *sĕ fie în totdeauna* fidelitatea faţă de tron, *respectarea legilor şi iubirea patriei mame-comune.*

Nu *dubitez*, că aceasta dorinţă a mea va aflá la Dvoastră şi la credincioşii Dvoastre un resunet bine primit şi că prin împlinirea aceleia vĕ veţi asigură şi pe viitoriu graţia mea ocrotitoare, de care şi până acuma aţi avut parte şi cu carea de present vĕ salut cordial.

*

Dup'aceea a urmat clerul *român* gr. or. Metropolitul Miron Romanul a ḑis următoarele (tecst oficios, care ni-s'a trimis):

Majestatea Voastră cesareă şi apostolico-regească!
Preagraţioase Doamne!

Când şi la aceasta ocasiune mai nouă, aşteptată cu dor, avem fericirea sĕ ne presentăm înaintea feţei preagraţioase a Majestăţei Voastre în capitala (??! Red.) aceasta a părţilor ardelene ale ţerei, şi sĕ depunem din nou în numele locuitorilor greco-orientali români din acest ţinut preaumilitele noastre omagii, dând uitărei multele năcazuri ale vieţei noastre publice, un singur simţ de fericire vieaza în sufletul nostru, care darurile cele sublime ale virtuţilor principale creştineşti, ale credinţei, speranţei şi iubirei, le traduce din vieaţa morală privată şi la referinţele noastre publice de cetăţeni ai statului, şi constitue baza iubirei noastre de patriă şi a pioaselor noastre oftări: ca binecuvêntarea atotputernicului Dumneḑeu sĕ planeze totdeauna şi pretutindeni preste preaînalta persoană şi preste părintească domnire a Majestăţei Voastre estinsă încă la timpuri îndelungate!

Şi când prin acestea ne luăm voiă a dá, de şi numai în cuvinte debile, espresiune credinţei neclătite şi alipirei noastre pline de iubire cătră preaînaltul tron al Majestăţei Voastre şi preste tot cătră preaînalta casă domnitoare: ne rugăm totdeodată cu cea mai profundă veneraţiune, ca sĕ vĕ înduraţi Majestatea Voastră preagraţios a împărtăşi alăturea cu celelalte biserici din patriă şi biserica noastră strămoşească, espusă multor trântiri şi neajunsuri, în preaînalta graţiă de domnitoriu şi în puternica scutire a Majestăţei Voastre!

(În limba română):

Sĕ trăiească fericit Majestatea Sa preabunul nostru monarch!

Majestatea Sa a rĕspuns următoarele:

„Când înainte cu opt ani s'au presentat 'naintea mea representanţii bisericei voastre, cu bunăvoinţa ce în totdeauna am nutrit-o faţă de credincioşii vostri am semnalat direcţiunea ce urmând-o, nu numai că veţi promová cât se poate mai bine interesele proprii, ci veţi şi putè contá pentru totdeauna la scutul meu, — şi care direcţiune se concentrează în aceea, *ca toate confesiunile fără deosebire de naţionalitate, una sĕ se simtă*, şi în ceea-ce priveşte fidelitatea faţă de tron, iubirea patriei mame comune, respectarea legilor şi împlinirea datorinţelor patriotice în una sĕ se contopiască.

Recomândându-vĕ cu cea mai mare căldură urmărirea fidelă a acestora şi *aşteptând*, ca D-Voastră marea înfluinţă de care dispuneţi o veţi întrebuinţá *numai* în direcţiunea aceasta, bucuros Vĕ asigur pe D-Voastră şi pe credincioşii D-Voastre despre neschimbata mea graţie şi bunăvoinţă.“

Superintendentul saşilor *Müller* a vorbit *nemţeşte*, M. Sa i-a rĕspuns asemenea nemţeşte accentuând fidelitatea lor *probată*, şi constatând, că connaţionalii lui au *urmat* fidel îndrumărilor date acum 8 ani, „fiind-că conlucrarea tuturor factorilor vieţei de stat spre un scop comun constitue siguranţa scutirei şi promovărei intereselor singuraticilor.“

Szász Domokos superintendentul helveţienilor salută pe Maj. Sa, ca pe cel mai constituţional rege, pe apĕrătoriul *credinţei* şi *libertăţii religioase*.

Majestatea Sa primeşte omagiul lor cu *„mulţămită sinceră* şi cu asigurarea, că interesele bisericei lor *întotdeauna* le va urmări cu *simpatie călduroasă“*.

Superintendentul unitarilor, *Ferencz József*, espune starea bisericei sale şi roagă pe Dḑeu, se ţină pe M. Sa „spre bucuria şi mărirea patriei comune *maghiare*, spre fericirea *popoarelor sale* fără deosebire de confesiune şi limbă.

Majestatea Sa primeşte „cu mulţămită omagiul lor şi asigurarea *neclintitei* lor fidelităţi“. Rabinerul *Glazner* Mór mulţămeşte pentru că Majestatea Sa a permis regularea prin lege a egalităţii confesiunei israelite cu alte confesiuni.

Majestăţei Sale îi serveşte de satisfacţiune, că ovreii „gustă şi în părţile ardelene drepturile asigurate lor prin lege şi scutul sĕu şi nu dubitează ca ei prin activitate salutară şi prin sentimente patriotice negoistice îşi vor esoperá şi mai departe stima concetăţenilor şi graţia regească.“

În numele autorităţilor l'a salutat comitele Béldy Ákos, care a reamintit timpul, când Maj. Sa a venit la Cluşiu la desvĕlirea monumentului lui Mathia cel *drept*.

Majestatea Sa rĕspunḑênd ḑice, că nu dubitează, că autorităţile „pătrunse de sentimentele justiţiei şi patriotismului, îşi vor îndreptá nisuinţa principală spre *bunăstarea materială şi morală a poporaţiunei“*.

Acestea au fost singurele cuvinte în favorul poporaţiunei, care e românească.

După universitate şi societatea agronomică a venit Emke, despre care Bethlen Gábor ḑiceá cătră M. Sa, că e „cea mai mare concepţiune a societăţei maghiare patriotice“ (este se vede o societate maghiară *ne*patriotică) şi arogă, că represintă *întreagă* naţiunea şi că în numele întregei naţiuni îl salută.

Majestatea Sa rĕspunḑênd ḑice: „Societatea poate contá la scutul şi sprijinul meu, *dacă* fidelă principiilor accentuate, *întru adevĕr* va serví binelui comun şi culturei“.

Serviţiul telefonic.

Budapesta, 24 Septembre.

Convorbire cu eliberaţii.

A seară au plecat din Pesta către casă Dr. Ioan Raţiu şi Iuliu Coroian. La gară au fost însoţiţi de părintele Dr. Lucaciu, a cărui familie încă a plecat a seară, şi de mai mulţi tineri universitari. În timpul scurt ce l'am avut la gară am vorbit cu toţi trei eliberaţii şi am întrebat despre momentele de până acum ale eliberării, cu privire la cari s'au fost ivit unele nedumeriri. Eată respunsurile ce le-am primit:

(Relativ la agraţiare si mulţumită.) Intrând în temniţă după verdictul de la Cluşiu, decis a suporta ori-ce suferinţe, am nutrit deja de la început *speranţa*, că preabunul nostru Monarch va privi îndurătoriu la sentimentul unui întreg popor şi va luá în dreaptă consideraţie nisuinţele noastre de a luptá pe teren legal şi conştituţional. Nădejdea noastră n'a fost deşeartă, căci în ḑiua de 16 Septembre la oarele 2 după amiaḑi am fost eliberaţi din îndurarea M. Sale.

Redaţi libertăţii, primul nostru gând a fost sĕ mulţumim graţia bunului nostru Monarch, părinte iubitoriu al popoarelor sale. Gândul acesta ne-a întrunit la Budapesta, unde am hotărît sĕ mulţumim prin o adresă iscălită de toţi cei împărtăşiţi de graţia prea înaltă. Am dorit însĕ, ca mulţămita noastră sĕ ajungă *în modul cel mai sigur* şi *timpul cel mai scurt* la treptele înaltului Tron. Înţelegĕnd, că Majestatea Sa în ḑiua de 22 Septembre va fi în Cluşiu, şi atunci premierul maghiar va grăbi întru întimpinarea Majestăţii Sale, în 19 Septembre d. a. la oarele 5 domnul V. Lucaciu şi Iuliu Coroianu l'au rugat *în persoană* pe ministrul-president Bánffy, sĕ binevoiească cu *prima* şi *proxima* ocasie a interpretá mulţumita şi recunoştinţa membrilor eliberaţi a întemniţatului comitet central al partidului naţional român Majestăţii Sale pentru generosul Sĕu act de agraţiare.

Ministrul ne-a primit cu prevenire şi ne-a asigurat categoric, că va interpretá fidel dorinţa noastră.

În ḑiua următoare, după ce adresa către Monarch a fost iscălită de toţi eliberaţii (afară de *Veliciu*, care lipsiá), susnumiţii dni au dat'o ministrului de justiţie Erdélyi, care a promis că o va aşterne *fără amânare* la locul destinaţiei.

(Relativ la originea agraţierii.) Agraţiarea s'a făcut din *îndurarea* Maj. Sale şi guvernul a esecutat cu loialitate *porunca* Maj. Sale. Agraţiarea s'a făcut *necondiţionat* şi *fără nici un angagiament*.

(Situaţiunea politică.) Solidaritatea, iubirea şi devotamentul poporului român este garanţa isbândei noastre. Aceste virtuţi ale poporului român ni-au fost si nouă o mângăiere în suferinţele temniţei, unde singura noastră bucurie a fost, că amicii sinceri ai causei române s'au pus în frunte şi au dus înainte causa naţională. Dintre lucrările lor de cea mai mare importanţă a fost *congresul naţionalităţilor*, care a aliat în mod nedeslegat popoarele nemulţumite din ţeară la o comună conlucrare pentru *fericirea* ţerii, care e condiţionată de îndestulirea tuturor popoarelor conlucuitoare. *La hotăririle acestui congres noi aderăm şi le primim de ale noastre.*

(Atitudinea în viitoriu.) Noi stăm neclintiţi pe basa politică, ce naţiunea română şi-a creat-o în programul sĕu naţional. Pre cum în trecut aşa şi în viitoriu vom continuá pe căi legale şi conştituţionale lupta pentru drepturile noastre naţionale, *sperăm* însĕ, că *actul de agraţiare al Majestăţei Sale va inaugurá începutul unei epoce de conaliaţiune între popoarele ţerei.*

Dorgatoriu . . .

Toate ḑiarele de aici se ocupă cu rĕspunsurile ce Maiestatea Sa a dat deputaţiunilor din Cluş, mai ales însĕ cu rĕspunsurile date celor doi metropoliţi români. În cuvintele acelea ale Maiestăţii Sale ḑiarele ungureşti vĕd triumful causei lor în contra noastră şi un *dorgatoriu* atât celor doi metropoliţi, cât şi întregului popor român. Regele — ḑic foile maghiare — a dat sĕ se înţeleagă foarte clar, că el aprobă pe deplin politica guvernului în toate direcţiunile, şi că cei cari se opun acestei politice, voinţei lui se opun . . . Şi aşa mai departe în feliul acesta.

Alegerile comunale în Viena.

Alegerile comunale din Viena şi în colegiul al II-lea s'au sfîrşit cu triumful anti semiţilor.

Decoraţiune.

Monarchul nostru a distins pe ministrul de finanţe român, G h e r m a n i cu ordul coroana de fer clasa I.

Străinătate.

Metropolitul Clement şi agitaţiunile macedonene. (S o f i a, 23 Septembre) Metropolitul *Clement* a servit eri parastas pentru decedatul conducĕtoriu macedonean *Chitanciev*. După terminarea serviciului divin metropolitul a ţinut o predică funebrală în care între altele a ḑis şi următoarele: „Sĕ ni-aducem a minte de Chitanciev şi de ceialalţi cari au murit pentru ideia naţionalismului, şi sĕ sprijinim idealul înaintea căruia şi cel mai puternic se pleacă.“ A făcut amintire şi de *Paniţa*.

Predica metropolitului *Clement* este privită drept începutul luptei.

Arme pentru Cuba. (M a d r i d, 23 Septembre.) Regina regentă a subscris eri un ordin, care dispune sĕ se procure din Germania 60.000 de puşti pe seama trupelor din Cuba. (Revoluţiunea din Cuba, carea la început — acum un an — se păreá un ce neînsemnat, e încă şi acum în toiul ei. Nici generalul *Martinez Campos* n'a fost în stare s'o suprime, îndată după cum se lăudá la plecarea sa din Madrid. — Red.)

Un dar al ţarevnei. (M o s c v a, 23 Septembre.) Tinera ţarevnă a dispus, ca pentru curatoriul lucrătorilor, a cărui patroană e dînsa, sĕ se asemneze din venitele ei proprii 10.000 de ruble.

Voiagiul presidentului Faure. (L o n d r a, 23 Septembre.) „Daily News“ susţine a şti, că principele *Lobanov* şi ministrul *Hannotoux* au conferat în *Contrexeville* asupra călĕtoriei ce va avĕ s'o facă presidentul *Faure* în Rusia pe timpul încoronării ţarului. Presidentul ar fi sĕ meargă cu o escadră franceză din Bretz la Copenhaga, de aici la Petersburg şi Moscva, unde va fi încuartirat în palatul ţarului. La re'ntoarcere presidentul va cercetá curţile regale din Hollandia şi Svedia.

Adunarea generală

a „Reuniunei învĕţătorilor gr. or. români din diecesa Caransebeşului“.

(Raport special de la corospondentul „Dreptăţei“.)

Caransebeş, 22 Septembre n.

I.

Astăḑi s'a deschis în oraşul nostru adunarea generală a Reuniunei învĕţătorilor gr. or. din diecesa *Caransebeşului*, într'un mod solemn şi demn de numele cel bun ce'l are aceasta reuniune. Un numĕr însemnat de învĕţători şi preoţi de prin toate părţile au venit ca sĕ iee parte la aceasta adunare, care este a douĕdecişicincia de la înfiinţarea Reuniunei, şi a venit un numĕr frumos şi de alţi inteligenţi români, amici ai învĕţătorimei şi ai învĕţămĕntului public, ai şcoalei *române*, tot în scopul acesta.

Încă eri după amiaḑi oraşelul nostru primise o faţă cu totul nouă, căci pe stradele principale undulau în sus şi în jos tot grupuri de oameni noi, necunoscuţi. Erau tot atâţia pionieri ai culturei româneşti, erau toţi *dascăli români*, veniţi sĕ iubileze frumoasele succese ale muncei rodnice de un pătrariu de veac. Cunoscuţi vechi, cari de mult nu s'au fost vĕḑut, — fosti conşcolari, îşi stringeau frăţeşte mâna şi discutau nĕcazurile lor ḑilnice.

Astăḑi apoi, de dimineaţă, stradele erau şi mai îndesate de lume românească, de însufleţire românească. La 9 oare dimineaţa întreagă învĕţătorimea şi preoţimea română s'a întrunit în biserica catedrală din loc, unde a asistat la sânta liturghie şi la chiămarea duhului sfânt, pontificate ambele de Prea Cuvioşia Sa părintele archimandrit *Musta*, cu asistenţa dlui protopop *Ghidiu*, a preoţilor *Stoian* şi *Şandru*, a directorului de teologie Dr. *Olariu* şi a protodiaconului Dr. *Badescu*.

După terminarea sfintei liturghii, la care cântările le-a esecutat corul elevilor de la institutele diecesane sub conducerea profesorului de cânt A. *Sequens*, s'au întrunit învĕţătorii şi amicii şcoalei române în sala cea mare a hotelului „*Pomul verde*“.

Prima şedinţă.

Preşedintele Reuniunei, dl asesor consistorial Ioan *Ionaşiu* ocupând la 11½ locul presidial, propune esmiterea unei comisiuni care sĕ invite la adunare pe P. S. Sa domnul Episcop diecesan *Nicolae Popea*, protectorul Reuniunei, ear' de membri ai acestei comisiuni propune pe învĕţătorii Ioan *Marcu*, Stefan *Albu*, Traian *Henţu*, *Linţa* şi *Mitter*, cari imediat împlinesc frumoasa misiune primită de adunare, şi în scurt timp re'ntorc în frunte cu mult iubitul nostru Archiereu, care este primit la intrarea în sală cu frenetice strigări de „*Sĕ trăiească!*“

Preşedintele Reuniunei, dl Ioan Ionaşiu, deschide adunarea prin o frumoasă vorbire, în care face pe scurt istoricul activităţii Reuniunei în decursul celor 25 de ani espiraţi; îşi aduce cu pietate a minte de meritele fericitului Episcop *Popasu* pentru înfiinţarea Reuniunei; mulţumeşte tuturor acelora cari au conlucrat într'un mod oare-care la prosperarea acestei instituţiuni culturale române, îndeosebi însĕ actualului cap al diecesei Caransebeşului, Prea S. Sale domnului Episcop *Nicolae Popea*, şi declară adunarea generală de eştan de deschisă.

La cuvêntul apoi P. S. S. Părintele Episcop Nicolae *Popea*, şi mulţămind pentru atenţiunea ce i-s'a dat prin aprecierea puţinelor servicii ce a putut sĕ le facă până acuma reuniunei învĕţătoreşti, îndeamnă membrii acesteia la activitate şi zel, şi-şi aduce a minte de marele metropolit *Andreiu de Şaguna*, care a lăsat merite neperitoare în urma sa şi cu privire la înfiinţarea reuniunilor învĕţătoreşti române.

Cuvintele archiereului au făcut bună impresiune asupra publicului numĕros, compus şi din o frumoasă cunună de dame, şi au fost viu aplaudate.

Purceḑĕndu-se la deliberarea ordinei de ḑi staverită pentru şedinţa primă:

Se ceteşte mai întâiu nota — foarte scurtă şi rece — a I P. S. S. domnului metropolit *Miron*, cu care anunţă reuniunei, că a primit invitarea la aceasta adunare jubilară, dar' nu poate sĕ iee parte la ea. Adecă, stil oficios.

Se ceteşte apoi nota P. S. S. a domnului episcop *Meţian* din Arad, — mai lungă şi mai caldă, — în care cu părere de rĕu se anunţă asemenea, că în persoană episcopul nu poate luá parte la festivităţile reuniunei, trimite însĕ un delegat, în persoana administratorului protopop din Belinţiu-Chisetĕu, dl Lucian *Şepeţan*.

Se dă cetire în fine numĕroaselor telegrame de felicitare, sosite la adresa presidiului din diferite părţi, şi anume:

de la episcopul *Meţian*, din Arad,

de la Teodor *Ceontea*, preşedintele reuniunei învĕţătoreşti din diecesa Aradului,

de la protosincelul *Hamsea*, din Arad, în numele corpului profesoral de la institutele diecesane,

de la învĕţătorii întruniţi în conferinţa din *Deés*,

de la învĕţătorii din districtul *Braşovului*,

de la corpul învĕţătoresc al oraşului *Braşov*,

de la Dr. George *Popa*, asesor consistorial în Arad, de cuprinsul următoriu: „*Aprindeţi luminile*“. (Aplause sgomotoase),

De la învĕţătoriul *Andreescu*, din Beregsĕu,

de la învĕţătoriul Vasilie *Ilişiu* şi de la alţii.

Urmează salutarea reuniunei din partea delegaţiunilor diferite, sosite a luá parte la festivităţile jubilare.

Simeon *Moldovan*, învĕţătoriu în Arad salută adunarea în numele reuniunei sorori din diecesa Aradului.

Lucian *Şepeţan*, administ. protop în *Belinţ*, salută adunarea în numele episcopului Ioan *Meţianu* şi în numele consistoriului din Arad.

Ioan *Tuducescu*, învĕţătoriu în Lipova, în numele colegilor de pe valea *Mureşului*,

protopopul Caransebeşului Andreiu *Ghidiu* salută pe apostolii culturei române în numele Caransebeşenilor cu un frăţesc „*bine aţi venit*“, dorindu-le sporiu şi isbandă.

Iosif *Micleu*, secretariul reuniunei învĕţătorilor români gr. cat. din diecesa *Lugoşului*, asemenea salută adunarea în numele colegilor

de o altă confesiune, dar' tot cu aceeaşi sublimă misiune de a respândí cultura românească, pentru-că *„cultivarea poporului nu cunoaşte confesionalitate.“*

În fine mai salută adunarea învĕţătoriul Iuliu Vuia din *B.-Comloşiu* în numele reuniunei învĕţătorilor din tractul Timişoarei şi al Banat-Comloşului, şi-i doreşte acestei reuniuni cu un trecut glorios de 25 ani, serbarea unui — *milleniu*.

Un mecenate.

Se scoală apoi dl Stefan *Antonescu*, preşedintele sedriei orfanale din Lugoş, fost deputat dietal şi fost preşedinte al reuniunei, acest bărbat plin de inimă pentru biserica şi şcoala românească, şi în termini călduroşi şi adânc emoţionat îşi esprimă bucuria că i-s'a dat a putè luá parte la frumoasa sĕrbătoare de astădi. Felicită reuniunea pentru succesele din trecut, căci cele viitoare au sĕ fie şi mai strălucite, fiind-că reuniunea a trecut peste anii copilăriei şi a întrat în etatea bărbăţiei, când puterile sunt mai tari, şi voia este mai mare. Predă apoi o epistolă preşedintelui şi roagă cetirea ei. O surprindere plăcută pentru publicul present.

Scrisoarea, la care se aflau alăturate şi două libele de depunere, de la institutele de bani *„Lugoşiana“* şi *„Fageţana“*, despre câte o suma de 500 fl., la olaltă dară 1000 fl. v. a. conţineá dorinţa, că reuniunea învĕţătorilor gr. or. români din diecesa Caransebeşului sĕ primiască aceasta sumă de 1000 fl. ca fundaţiune în scopul premierii cărţilor didactice ce se vor scrie pe seama şcoalelor noastre poporale, pe lângă următoarele condiţiuni:

Fundaţiunea sĕ poarte numele *„Sofia şi Stefan Antonescu“*; formează însĕ proprietatea reuniunei, dar' se manipulează prin consistoriul diecesan. În decurs de dece ani venitele acestei fundaţiuni sĕ se folosiască spre înmulţirea capitalului, şi numai după aceea sĕ se folosiască pentru premiarea de cărţi didactice. Dl Stefan Antonescu se mai deobligă şi până atunci, adecă în decursul acestor 10 ani a mai solví la cassa reuniunei în fie-care an câte 50 fl. v. a.

Marinimositatea dlui Stefan Antonescu a emoţionat plăcut întreaga adunare, care a grăbit a dá espresiune simţemintelor sale de recunoştinţă şi mulţămire prin urări frenetice, cari abia s'au putut potolí.

Tot dl Stefan Antonescu a donat reuniunei colecţiunea foaiei beletristice *„Familia“*, a gazetei *„Foia de Duminecă“* şi a *„Dreptăţii“*, — toate legate bine, care don este primit din partea adunării, asemenea cu mulţămiri.

Preşedintele reuniunei dl Ioan *Ionaş*, se vede îndemnat a mulţămí dlui Stefan *Antonescu* pentru placuta suprindere ce a făcut'o adunării de astădi. Înşiră meritele dlui Stefan *Antonescu* pentru învĕţătorime şi pentru şcoala românească, merite a căror coroană o formează însĕ nesmintit marinimosul act sĕvĕrşit astădi. Îl asigură pe domnul *Antonescu*, că numele sĕu va rĕmânè gravat în inimile învĕţătorilor români de astădi, şi va fi vecinic pomenit de urmaşii acestora. — (Dl Antonescu este felicitat şi viu aclamat.)

Se ceteşte scrisoarea vicepreşedintelui reuniunei, Martin Ţiapu, în care cu cele mai adânci regrete aduce la cunoştinţa adunărei, că din causă de morb este împedecat a luá parte la frumoasele sĕrbatori jubilare ale reuniunei, — se aleg apoi comisiunile necesare, şi cu aceasta se declară şedinţa primă de încheiată.

Şedinţa a doua se anunţă pe după amiadi, la oarele trei.

*

Şedinţa a doua.

S'a ţinut în sala cea mare a Comunităţii de avere din Caransebeş.

S'a deschis prin preşedintele reuniunei dl Ioan *Ionaş*, la oarele $3^1/_2$, şi s'au cetit mai întâiu telegramele de felicitare, sosite de la:

Oraviţeni, — în numele cărora advocatul *Trăilă* invită adunarea generală a anului viitoriu la — *Oraviţa;*

Iosif *Novac*, bĕtrânul învĕţătoriu român din Oraviţa;

Ioan *Cioara*, catechet în Arad;

Vasile *Petri*, marele pedagog român, care doreşte reuniunei jubileu de aur cu triumf;

Ioan *Lengher*, secretariu consistorial în Arad, şi

Dr. *Span*, profesor în Sibiiu, — cari se iau toate la plăcută cunoştinţă.

Secretariul general Dl Ioan *Marcu* ceteşte apoi voluminosul raport general despre activitatea reuniunei în decursul pătrariului de seclu espirat, — din care raport notez următoarele:

Temeliile Reuniunei s'au pus încă la anul 1866 cu introducerea conferinţelor învĕţătoreşti în protopresbiterate. Aceste conferinţe s'au continuat până la anul 1888 sub conducerea comisarilor tractuali. Statule Reuniunei s'au votat la anul 1869 şi prin consistoriul diecesan s'au subşternut guvernului spre aprobare, şi primind ele aprobarea s'a întâmplat imediat şi constituirea definitivă, numĕrând Reuniunea la început 232 de membri. Cu aceasta ocasiune Episcopul *Popasu* a donat 200 fl., Metropolitul *Şaguna* 100 fl., ear' cetăţeanul din Lugoş *Constantin Udrea* asemenea 100 fl. pe seama Reuniunei tinere. În anul 1870 s'a ţinut adunarea generală în *Oraviţa*, în 1871 în *Caransebeş* şi în anul 1872 în *Bocşa-montană*. În toate aceste adunări s'au ţinut disertaţiuni diferite, toate au fost bine cercetate de învĕţători şi de public iubitoriu de şcoală, ear' la cea din urmă a luat parte activă şi Episcopul *Popasu*, ţinĕnd o prea frumoasă disertaţiune. În anul 1873 şi 1874 s'a observat o mică stagnare, ear' la anul 1875 Reuniunea s'a constituit de nou. Adunarea generală a anului 1876, care erá sĕ se ţină în *Vĕrşeţ*, nu a fost permisă din partea superiorităţii politice. În anul 1876 s'a făcut un nou project de statute împărţindu-se Reuniunea în despărţĕminte după protopresbiterate. De preşedinte s'a ales Stefan *Antonescu*, şi a funcţionat ca atare până la anul 1881. În anii acestia s'au înfiinţat biblioteci şcolare pe lângă fie-care despărţĕmênt şi s'a edat portretul marelui profesor şi director de preparandiă, Alesandru *Gavra*. Demisionând dl *Antonescu* din postul de preşedinte, s'a ales în locu-i dl Martin *Ţapu*, ear' la anul 1883 dl Stefan *Velovan*, directorul institutului pedagogic din *Caransebeş*, care a dat apoi avênt nou Reuniunei (urări de „sĕ trăească“). Reuniunea a luat parte la jubileul de 50 ani de preoţiă a fericitului Episcop *Popasu*, şi durere, şi la înmormêntarea acestui Archiereu, a luat apoi parte la instalarea actualului domn Episcop diecesan Nicolae *Popea* care a donat Reuniunei suma de 100 fl. A luat mai departe iniţiativa pentru ridicarea unui monument pe mormĕntul fericitului Constantin *Diaconoviciu-Loga*, şi a luat parte la jubileul învĕţătoriului Iosif *Novac* din Oraviţa. În anul 1892 adunarea generală aveá sĕ se ţină în Ciacova, dar' a fost oprită de către protopretorul *Somogyi*. În anul 1893 adunarea generală s'a ţinut în *Bocşa montană*, cu care ocasiune s'a ales de preşedinte dl Ioan *Ionaş*, sub conducerea căruia s'a realisat ridicarea monumentului lui Constantin *Diaconoviciu-Loga*, care mâne se va inaugurá, în fine s'au pus toate la cale pentru serbarea iubileului de 25 ani ai esistinţei reuniunei.

Raportul conţine apoi lista tuturor disertaţiunilor rostite în adunările generale şi în adunările despărţămintelor, ear' cu privire la averea reuniunei ne spune, că reuniunea are astădi bani gata, parte în acţiuni, parte în depuneri pe la diferitele institute de bani, 5237 fl. 14 cr., — ear' restanţiile membrilor (rĕi de plată) fac suma considerabilă de 9851 fl. 99 cr.

Ajutoarele votate din partea adunărilor generale pe seama vĕduvelor, orfanilor şi a învĕţătorilor lipsiţi, se urcă la suma de 595 fl.

Biblioteca reuniunei are 217 opuri, în valoare de 409 fl. şi se păstrează la bibliotecariul reuniunei, Ştefan Albu.

Reuniunea numĕră astădi în total 391 membri. Dintrĕ despărţĕminte cel mai mare zel il desvoaltă *Lugoşul*, *Caransebeşul* şi *Făgetul*, ce se atribue de merit protopopilor din acelea tracturi.

Acest voluminos raport, compus cu multă pricepere şi cu mare răbdare, se predă dimpreună cu toate aclusele sale, comisiunei speciale.

Se cetesc operatele, sentinţele incurse la reuniune pentru almanachul ce este projectat a se edá, ear' cu aceasta fiind eshauriată ordinea dilei, şedinţa se închide.

Mâne 'nainte de amiadi inaugurarea monumentalui lui Constantin Diaconoviciu-Loga, ear' după amiadi continuarea şedinţelor de adi.

Cronică.

Timişoara, 24 Septembre n.

Sfinţirea bisericei din Bistriţa se va face după programul publicat deja, la 29 Septembre st. n. — În legătură dăm următoarea *învitare:* Comitetul ales pentru arangiarea festivităţilor împreunate cu sfinţirea bisericei gr.-cat. din Bistriţa Vĕ învită cu toată onoarea la balul ce-l va arangiá Duminecă la 29 Septembre n. a. c. (diua sfinţirei) în sala din „Hotelul cetăţei“. — Comitetul arangiatoriu: Gavriil Vĕrticu, jude reg. în pens., president; Stefan Poruţiu, cassariu; Procopiu Cutean, controlor; Dr. Demetriu Ciuta, Dr. Gavriil Tripon, Mihailă Mihailaş, Dr. Teodor Pascu, George Curtean, Dr. Alesandru Silaşi, Dr. George Linul, Dionisiu Login, Ioan R. Chereches, Iuliu Dombradi, Simion Popu, Vasile Pop, Iuliu Moldovan, membri în comitet. — Preţul de întrare: pentru o persoană 1 fl. 50 cr., pentru familie de doi membri 2 fl. 50 cr., ear' de la trei membri în sus 1 fl. de persoană. Venitul curat este destinat în folosul bisericei care se sfinţeşte. Marinimoasele suprasolviri se vor cuitá cu mulţumită pe cale diaristică. Începutul precis la 8 oare seara. În pausă, sub conducerea d-lui V. Pop, 14 tineri ţerani din Bistriţa vor jucá „Căluşerul“ şi „Bătuta“. Biletele de întrare sunt a se rĕscumpĕrá, pre lângă producerea învitătoriului, de la cassariu în localitatea institutului „Bistriţiana“ şi seara la cassă.

„Gazeta Bucovinei“ anunţă, că reîntră cu numĕrul sĕu viitoriu în proprietatea societăţii politice române „Concordia“.

Himen. Laurenţiu *Ciorbea*, teolog absolut din Ponor, şi Maria *Nestor* din Întrégalde, anunţă cununia lor, care se va celebrá Duminecă în 29 Septembre st. n. a. c. la 2 oare p. m. în biserica gr. cat. din Întrégalde.

Un dar românesc pentru biserica ortodoxă din Lemberg. Cetim în *„Gazeta Bucovinei“:* Vechii voevodi moldoveni au înzestrat oarecând munificent bisericele ortodoxe din Lemberg. Adi acele catedrale sunt sustrase credinţei resăritene şi închinate cultului papist. Numai mica capelă a sf. Treimi a rĕmas ortodoxă, ca o ultimă sentinelă. Pentru aceasta bisericuţă modestă au sosit dilele aceste din capitala României daruri valoroase: un ornat bogat cusut cu aur, lucru de mână din Constantinopol (în preţ de 600 fl.), un potir şi alte obiecte sfinte de argint masiv (în preţ de 250 fl.), apoi mai multe cărţi trebuitoare serviţiului divin. Iniţiatorul acestei fapte pioase este dl T. Burada, care în primavara anului curent fusese în Lemberg, unde a făcut studii în archivele de acolo. Reintors acasă dl. Burada a intervenit pe lângă cercurile competente şi a obţinut ca sa se vede un succes strălucit.

Redactor dispărut. Şef redactorul cunoscutului diariu german „Kreuzzeitung“ a dispărut. Asta n'ar fi nimic; dumnealui însĕ înainte de a disparĕ a defraudat suma de 200.000 mărci din fondul de pensiune al foaiei, apoi 13.000 mărci dintr'un fond numit *Stöcker;* în fine a mai cheltuit averea foaiei de 400.000 mărci. *Hammerstein*, căci aşa se numeşte dispărutul, avea o leafă anuală de 40.000 mărci, adecă cam 24.000 floreni. Poliţia îi bate urma.

„Societatea pentru fond de teatru român“, cum ştim, dice „Gazeta“, îşi va ţinè adunarea sa generală în toamna aceasta aici în Braşov. Aceasta societate s'a înfiinţat încă în 1877, fiind primul ei preşedinte dl Alesandru *Mocsonyi*, ear' secretariu dl Iosif *Vulcan*. Scopul societăţei după statute este de a formá un fond, din care cu timpul sĕ fie posibilă înfiinţarea unui teatru naţional român. În timpul de faţă societatea are un fond de vre-o *70.000 fl. v. a.* Preşedinte al ei este acum dl Iosif Hossu din Budapesta, ear' secretariu e tot dl Iosif Vulcan. E de însemnat, că după statute reşedinţa comitetului este Budapesta. Împregiurările însĕ s'au schimbat de atunci, şi astădi se iveşte trebuinţa de a face unele schimbari în statute, mai ales în ce priveşte reşedinţa comitetului. Aceasta, pe cât suntem informaţi, ar fi şi dorinţa actualilor administratori ai fondului. De sine se înţelege dar', că adunarea din acest an a „societăţei pentru fond de teatru român“ va fi de deosebită însemnătate. De altmintrelea aceasta societate, care urmăreşte un scop cultural naţional atât de nobil şi frumos, în totdeauna a fost urmărită cu simpatiă şi interes din partea românilor, ear' adunările ei generale în oraşele, pe unde s'au ţinut, au fost nişte sĕrbări culturale din cele mai frumoase. Tot aşa sperăm, că va fi şi adunarea generală de la Braşov. Comitetul însărcinat cu arangiarea a şi luat mĕsuri în privinţa aceasta. Adunarea e projectată pe dilele de *26 şi 27 Octobre n.*, adecă Sâmbătă în diua stei Paraschive, şi Dumineca următoare. După cum e projectat, Vineri. în ajunul adunării, ar fi seara de cunoştinţă, ear' Sâmbătă seara şi Duminecă seara producţiuni, dintrĕ cari una, probabil că cea de Duminecă, va fi urmată de petrecere. Nu ne îndoim, că românii din Braşov şi jur vor face totul, pentru ca sĕ reuşiască cât mai bine aceste sĕrbări de cultură naţională, înscriindu-se totodată şi ca membri ai acestei societăţi în numĕr cât mai mare.

—————

Invitare la abonament.

Cu *1 Septembre st. v.* se începe nou abonament lunar, la care invităm publicul românesc.

Prețul de abonament la diariul *»Dreptatea«* **s'a redus de la 12 la 10 fl. pe an.**

Manținênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și objectivă întru toate, susținênd toate legăturile nóastre ca și până acum vom dá în mâna cetitorilor nu numai diariul celor mai proaspete informațiuni, ci și cel mai eftin, cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Prețurile de abonament:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	fl. 10·—
„ semestral	„ 5·—
„ treilunar	„ 2·50
„ lunar	„ 0·85

Pentru România și străinătate:

Abonamentul anual costă . . .	Frci 37·—
„ semestral	„ 18·50

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numĕrul sub care au primit până acum foaia, ori sĕ lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonați sunt rugați a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că diariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul și numai pe acel timp pe care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei diariului „Dreptatea" în T i m i ș o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacțiunea și Administrațiunea diariului „Dreptatea".

Bursa de Budapesta din 22 Septembre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	$4\frac{1}{2}$	129.—
„ „ „ „ „ arg. „	$4\frac{1}{2}$	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „ . . .		110.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	$4\frac{1}{2}$%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	$4\frac{1}{2}$%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . .	$4\frac{2}{10}$	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	$4\frac{2}{10}$%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . .	$4\frac{2}{10}$%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . .	$4\frac{2}{10}$%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	$4\frac{1}{2}$%	100.15

Sorțuri privatе.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100 . . .	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorțuri reun. „Jó-sziv" 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes" intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu . . .	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu . . .	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio" 200	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ 5%		100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani		101.—
„ „ „ „ „ 5%		101.—
„ „ „ „ „ $5\frac{1}{2}$%		100.50
„ de credit ardeleană 5%		101.—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% 40 ani . . .		99.—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% 50 ani . . .		98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%		102.25
„ „ „ „ „ $5\frac{1}{2}$%		—.—
„ „ „ „ „ 6%		—.—
„ „ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% em. VI. .		100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5%, 31.3 ani . . .		—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani		—.—
„ „ „ „ III emis 5%		102.25
„ „ „ „ IV emis. $4\frac{1}{2}$% . . .		100.50
„ I. de credit din Timișoara 5% . . .		102.—
„ I. „ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% . . .		99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%		128.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	122 —
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . .	—.—

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 22 Septembre 1895.

După notările societății „Lloyd" din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, venturat	per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou	per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . .	în bani per 100 kgr.	6.69	și	6.71
Grâu la Mart.-Apr.	„ „ „ „ „	7.05	și	7.06
Grâu Maiu-Iuniu .	„ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Sĕcară la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.06	și	5.07
Porumb Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	6.13	și	5.15
Porumb Iul.-Aug. .	„ „ „ „ „	5.07	și	5.09
Porumb Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	5.08	și	5.10
Ovĕs la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.87	și	5.89
Ovĕs la Mart.-April	„ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Rapiță Aug.-Sept. .	„ „ „ „ „	9.45	și	9.50

Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Curentu Bani	Curentu Marfa
Semênță de trifoiu luțernă ung. nouă .	52.—	56.—
Semênță de trifoiu roșiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu semburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb . .	—.—	—.—
cu termin per 500kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 22 Septembre 1895.)

Specia	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până
Grâu Bănațan vechiu . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănațan „ . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănațan „ . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănațan „ . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă	—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.